KURJER WARSZAWSKI.

D. 5. Maja. — Rok 1848. Piątek. № 121. Jutro, Śty Jan w Oleju.

We Wtorek Kościół Ś. obchodził dzień Śgo Zygmunta Króla *Burgundzkiego*, Patrona Katedry Płockiej. — W mieście *Starej Częstochowie* znajdująca się Fara budowy dawnej, jest pod wezwaniem Śgo Zygmunta. Kto ją fundował niewiadomo, wnioskują jednak że była wystawioną przez Rodzinę, herbu *Jelita* używającą. Kościół ten do r. 1825, stał w pośród obmurowanego smętarza, na którym była Kapliczka Ś. Krzyża. Obie zniesiono przed laty 23, dla upiększenia miejsca. W wyż wspomnionym Kościele znajduje się bardzo dawny obraz Śgo Stanisława, podobny do tego jaki jest na *Skałce* w Krakowie. XX *Paulini* zarządzają tą Parafią.

Onegdaj w czasie solennego obchodu uroczystości Znalezienia Krzyża Śgo, w Kościele XX. *Missyonarzy*, celebrował summę uroczystą Szanowny W. JX. Kanonik *Falkowski*, b. Rektor i Założyciel Instytutu Głuchoniemych w Warszawie. Kazanie miał z rana W. JX. *Potocki* Wikary Kościoła, a na Nieszporach W. JX. Stef: *Dąbrowski*. W czasie Ofiary Śtej, Kler Zgromadzenia miejscowego, wykonał Mszę kompo: Ant: *Radzińskiego*, i Hymn *O Salutaris* Hostia J. *Stefaniego*.

Wczoraj, jako w 10tą rocznicę nadania przez N. CESARZA i KRÓLA, za wstawieniem się JO. Xięcia Namiestnika, dobrodziejstwa emerytury Artystom Teatrów Warszawskich, cały skład Teatrów tutejszych, znajdował się na dziękczynnem Nabożeństwie, o godzinie 11tej z rana w Kościele XX. *Kapucynów* odbytem. Mszę Śtą, celebrował JX. *Anicet* Kapłan tegoż Zgromadzenia.

Przez rozkaz dzienny Cesarski z dnia 11 (23) z. m. podniesieni zostali, w liczbie innych, do rangi Jenerałów Lejtnantów, za odznaczającą się służbę, Jenerałowie Majorowie: *Sobolew*, Wojenny Ober-Policmajster armji czynnej; J. C. W. Xiążę Maxymiljan Leuchtenbergski Jenerał-Adjutant, Dowódzca 1szej Brygady 1szej Dywizji jazdy lekkiej, i *Bezak* 1 Jenerał z Orszaku J. C. K. Mości, Naczelnik Sztabu artylerji armji czynnej. — Przez tenże rozkaz dzienny posunięci zostali do rangi Kapitana, w liczbie innych: Hr: Adam *Ożarowski* Sztabs-Kapitan z Pułku konnych grenadjerów, Adjutant 1szej Brygady, dywizji jazdy Gwardji, i Xiążę Warszawski Hrabia Teodor *Paskiewicz Erywański*, Sztabs-Kapitan Pułku Preobrażeńskiego Gwardji, Fliegel-Adjutant J. C. K. Mości.

Naczelnik Kancelarji Banku Polskiego. Podaje do powszechnej wiadomości, że jutro o godz: 12tej w południe, odbędzie się w Banku Polskim publiczne sprawozdanie z czynności tegoż Banku, za rok upłyniony. — *Łubkowski*.

Gdy z powodu wielkiego tygodnia, na dniu 20 Kwietnia r. b., jako w rocznicę zgonu ś. p. Jakóba *Redla*, b. Jenerała, Dow: Artyl: b. W. P., Nabożeństwo żałobne za duszę jego odbytem być nie mogło; pozostała Wdowa, zaprasza Familję, Przyjaciół, Kolegów i Znajomych zmarłego, aby na takowem Nabożeństwie w Kościele XX. *Kapucynów*, jutro o godzinie 10tej z rana, znajdować się raczyli.

Maryanna *Geppert*, Córka ś. p. Antoniego Geppert, b. Urzędnika, po długiej i ciężkiej słabości, onegdaj rozstała się z tym światem. Zaprasza się Familję, Przyjaciół i Znajomych, na exportację zwłok z Kaplicy przy Kościele Metropolitalnym Sgo Jana, dziś o godzinie 4tej po południu, na smętarz Powązkowski odbyć się mającą.

Onegdaj zszedł z tego świata Józef *Brodzki*, b. Obywatel ziemski, przeżywszy lat 71. Stroskana Familja, zaprasza Przyjaciół i Znajomych na exportację zwłok zmarłego, jutro o godz: 5tej po południu, z Kościoła XX. *Reformatów*, na smętarz Powązkowski odbyć się mającą.

W z. m. umarł w tutejszej parafji Panny Marji, ś. p. Maciej *Adamski* handlarz, lat 96 liczący.

W wiadomościach literackich z r. 1763, wyczytujemy wiadomość, że perły znajdowano wówczas przy wsi *Podchaycach*, we Lwowskiem, przy *Kuchajowie* i przy *Brzeżanach*. *Krej* rodem Szwed w r. 1700 był posłany dla dozorowania przy połowie. Perły te podług zdania autora przytoczonej wiadomości, nie były tak dobre i czyste jak zamorskie, służyły jednak do kordyałów i lekarstw. Zdaje się że to były perły pochodzące ze znanego u nas skorupiaka, czyli muszli dwupokrywowej, która w mniejszych rzeczkach niekiedy dosyć obficie znajduje się. W tych muszlach i w Królestwie, a mianowicie w rzece *Bzurze*, znajdowano perły podobne; niemają one jednak ani wody, ani blasku, ani piękności pereł tak zwanych Orientalnych, z Indji wschodnich pochodzących, a przez zepsucie języka *Urjańskiemi* zwanych.

Między coraz więcej upowszechniającemi się tegorocznemi *nowalijkami*, pokazują się już u celniejszych Restauratorów prześliczne *ogórki*; wprawdzie nie *mizerna*, ale za kosztowna *mizerja*; że jednak według dawnego przysłowia: *co figiel to grosz*, przeto niema się czemu dziwić, że ogrodnik wypłatawszy *figla* naturze, i wyprowadziwszy *ogórki* wbrew terminowi

przez nią ku temu naznaczonemu, każe sobie za to *słono* płacić. »Garson, co kosztuje ten ogórek?" »Trzy złote, Panie." »To *słono.*" »A cóż Panie ogórek bez *soli* wart?" Zmarły jeden znajomy a gurmand niepospolity, wychodząc właśnie z konwalescencji, proszony był na delikatny obiadek; kończono właśnie rosół, aliści wnoszą śliczną białą sztukę mięsa, a przytem podano chrzan i mizerję. »Chrzan rzecz zdrowa, ozwał się jeden z goszczących, *zdrowsza* dla rekonwalescentów niż mizerja." Przyczaił się mój gurmand, ale gdy służący doszedłszy do niego podał mu chrzan, »dawaj tego co *niezdrowe*", zawołał z głębi rozżalonego podniebienia. Stało się według woli jego, i pomimo to, żył jeszcze długo, a jeżeli później umarł, to nie co innego go dogryzło, jedno *mizerja* kieszonkowa. Dawniej inaczej o stosowności pokarmów dla chorych sądzono. *Siennik* w nauce leczenia w r. 1564 u Łazarza wydanej, utrzymywał, że dla chorych: Leśni ptacy i zwierzyna, zdrowsze niż domowe; czyżyki, mówi on, z jabłki, *valde* lekka potrawa. Jaja kokosze lub pawie, miękko, *perfectum. Cześnicki* zaś zalecał aby chorym dawano sok z różnych mięsiw, gotowany z sznurkiem pereł i czerwonym złotym. Perły z rosołu Jejmość potem przez affekcję małżeńską na szyj nosiła, a Jegomość dla konfortatywy, wypił bańkę węgrzyna za odgotowanego dukata.

W Nrze 18 *Tygodnika* Rol:-Technol: między innemi znajduje się: Nauka początkowa gospodarstwa wiejskiego. Maszyny do żęcia zboża. Sposób zapobieżenia kwaśnieniu się mleka, śmietanki i ciasta na chleb zarobionego. Artorhiza, reślina amerykańska zastępująca kartofle.

Na przeciwko muru posesji *Reformackiej*, urządzone zostało piękne okno wystawowe, z wyrobami tokarskiemi P. J. *Wernitza.* W liczbie mnogich przedmiotów będących dziełem tego Artysty, znajdują się piękne złocone stambułki, z których niektóre popiersia słynnych Muzułmanów wyobrażają.

Wczoraj po raz pierwszy przedstawiona w Teatrze Rozmaitości nowa Komedja *Okrężne*, zadowoliła Publiczność; częstemi okrywano ją oklaskami; a po ukończeniu przywołano: Wszystkich.— Po Kom: *Wielkie namiętności*, przywołane: JPanie *Śliwińska* i *Komorowska*, oraz JPanna *Ciemska.*

W *Petersburgu*, okazywanym jest teraz Karzełek 74-letni, który wykonywa rozmaite tańce. Po Hr: *Borzysławskim*, nader małym karle, który przed kilkoma laty umarł w Anglji, doczekawszy się nader późnej starości, powyższemu równego wiekiem nie było jak zdaje się przykładu. Zwykle karły umierają przed dojściem do lat zwykłych życia ludzkiego, starzejąc się przedwcześnie. Sławny *Bebe*, karzełek Króla Stanisława *Leszczyńskiego*, był zupełnie zgrzybiałym kiedy umarł, a żył tylko lat 25. Wspomina *Nicefor* (w xiędz: 12) że w Egipcie żył karlik wielkości *kuropatwy*, miał roztropność doskonałą, głos wdzięczny a z mowy wspaniałość umysłu wydawała się.

Wiadomość o cenach targowych praktykowanych po Miastach Gubernji Warszawskiej. W m. *Częstochowie*, dnia 20 z. m., korzec pszenicy rs. 4 k. 50, żyta rs. 3 k. 30, jęczm: rs. 3 k. 15, owsa sr. 1 k. 35, grochu rs. 4 k. 50, kartofli rs. 1 k. 80; w m. *Gombinie*, d. 20 z. m., pszenicy rs. 3 k. 30, żyta rs. 2 k. 70, jęczm: rs. 2 k. 40, owsa rs. 1 k. 35, grochu rs. 3 k. 30, kartofli rs. 1 k. 20; w m. *Kaliszu*, d. 18 i 21 z. m., pszenicy rs. 3 k. 3/4, żyta rs. 2 k. 68, jęczm: rs. 2 k. 9 3/4, owsa rs. 1 k. 31 1/2, grochu rs. 3 k. 27 1/2, kartofli rs. 1 k. 46; w m. *Łęczycy*, d. 21 z. m., pszenicy rs. 3 k. 45, żyta rs. 2 k. 70, jęczm: rs. 2 k. 25, owsa rs. 1 k. 65, grochu rs. 3 k. 30; w m. *Wieluniu*, d. 25 z. m., pszenicy rs. 3 kop. 75, żyta rs. 2 k. 70, jęczm: rs. 2 k. 70, owsa rs. 1 k. 35, grochu rs. 3 k. 90, kartofli rs. 1 kop. 35; w m. *Włocławku*, d. 17 i 21 z. m., pszenicy rs. 3, żyta rs. 2 k. 55, jęczm: rs. 1 k. 95, owsa rs. 1 k. 35, grochu rs. 2 k. 40, kartofli rs. 1 kop. 20.

W ciągu ubiegłego tygodnia od d. 22 do 28go z. m. przybyło do *Warszawy* i wyjechało z niej *koleją żelazną* osób 2,674. Od 1 Stycznia do 21 z. m., przyjechało i wyjechało osób 45,056. Razem osób 47,730.

Anglja. — Z przylądka Dobrej nadziei donoszą, iż Naczelnik Kaffrów *Umtirara* z pokolenia Tambookie, umarł, podobno w skutek otrucia. — Podług wiadomości z Azji, największa anarchja trwa w Persji; zbrojne hufce rokoszan przebiegają kraj, szerząc wszędzie grabieże; miasta zamykają swoje bramy, odmawiając płacenia podatków. *Yar Mahomed* pustoszy Kurdystan i dopuszcza się rozlicznych okrucieństw względem ludu. W Afganistanie naczelnicy toczą bezustannie krwawe boje między sobą. — *Ludwik Filip* codziennie widziany jest na ulicach Londynu, dokąd przyjeżdża koleją żelazną. Pan *Guizot* (Gizo) codziennie zwiedza towarzystwo *Ateneum.* — Ojciec *Mathew* (Metju) założyciel towarzystwa wstrzemięźliwości, odpłynął z Liwerpoolu do Nowego Jorku. — Oprócz 21,800 żołnierzy ruchomych pensyonowanych, znajduje się w Irlandji 32,000 wojska; co do utrzymania spokojności w miastach nadbrzeżnych, liczą wiele na flotę Admirała *Napier.* — Jenerał-Major Guy *Campbell* (Kembel), mianowany Gubernatorem Gibraltaru, w miejsce Jenerała Roberta *Wilson.*

Austrja. — *Depesza telegraficzna* z Gorycji z dnia 24go z. m. donosi, iż za zatwierdzeniem układu względem poddania się Friulu, wojsko austr: wmaszerowało do *Udiny*, zkąd miało ruszyć do Codroipo. — Posłom

neapolitańskiemu i toskańskiemu w Wiedniu, przesłano paszporta, z przyczyny, iż wojsko z obu tych krajów działa przeciw Austrji. — Zaraz po poddaniu się Udiny, Jenerał *Nugent* wysłał gońców na prowincję, mianowicie do Ponteby, celem zawieszenia kroków nieprzyjacielskich; spodziewano się, iż w skutek układu, Palma może i Osoppo poddadzą się dobrowolnie. W Udine Austrjacy znaleźli znaczny zapas prochu i 3 armaty. Donoszą jednak z Ponteby, iż 23go z. m. przed otrzymaniem wiadomości o poddaniu się Friulu, Austrjacy miasto to bombardowali i wyparli nieprzyjaciela, zadawszy mu znaczną klęskę. — Fregata *Guerriera* wróciła szczęśliwie do Pola; osada tego statku zbuntowana w skutek przyrzeczonych nagród od Xżny *Belgiojoso*, aresztowała swego Komendanta *Bujaccowicza;* lecz w chwili gdy wylądowała, aby odebrać przyrzeczoną nagrodę, Komendant zdołał resztę osady przywrócić do posłuszeństwa, i odpłynął z nią od brzegów nieprzyjacielskich.— D. 17go z. m. przed Sądem wojennym zgromadzonym w Ołomuncu, miał być wytoczony proces Jenerałów *Zichy*, *Ludolf* i *Culloz*.

Danja. — Szambelan *Fensmark* Adjutant Króla, wysłany został z listem własnoręcznym Monarchy do Króla Szwedzkiego.— Gazeta *berlingska* liczy na pomoc Anglji dla Danji; taż gazeta mniema, że i przeciw Hamburgowi powinny być przedsięwzięte kroki wojenne z przyczyny, iż z tego miasta wysłano ochotników w Szleswigskie, chociaż kontyngensu wojskowego nie stawiono; doradza ona także, aby niebawem zarządzono ścisłą blokadę ujścia *Elby*, aby w samym zarodzie zniweczyć plan utworzenia floty niemieckiej, i aby skarcić zbuntowane miasto Altonę.

Francja. — Przybycie Pana *Couput* do Algierji, mieniącego się Komisarzem rządowym z pełnomocnictwem nieograniczonem od Ministra spraw wew:, sprawiło w osadzie przykre wrażenie. Dziwiono się, dla czego Minister spraw wew: posyła Komisarza do osady, zostającej w bezpośredniej zawisłości od Ministra wojny; z tejże przyczyny Gubernator jeneralny zażądał, aby go bezzwłocznie odwołano.— Kapitan *Sauvan* przeznaczony na dowódzcę okrętu *Marengo*, który ma zlecenie pilnować obrony portu algierskiego. Korweta *Alkmena* wysłaną będzie do Oceanji.— Długi listy cywilnej Króla *Ludwika Filipa* liczą na 40ści miljonów fr:; połowa tej summy należy się osobom prywatnym, a połowa skarbowi. Długi nateraz nie mogą być zaspokojone, ponieważ dobra prywatne Króla zostające pod sekwestrem, mogą dopiero być sprzedane za uchwałą narodowego Zgromadzenia. Wartość dawnych dóbr prywatnych szacują na 200 miljonów fr:; spuściznę po Xiężniczce *Adelajdzie* przypadłą Xiążętom *Zuęwil* i *Omal*, na 60 miljonów fr:, oprócz 20 miljonów legowanych Xciu *Nemur;* spuściznę po Xciu *Konde* przypadłą Xciu *Omal*, na 100 miljonów fr. — Jenerałowi *Cavaignac* (Kawajniak) przesłano rozkaz aresztowania przybyłego do Algieru Pana *Couput*, za przywłaszczenie sobie władzy wcale mu nienadanej.—

Niemcy.— Okręgi Seekreis i wyższego Renu w Badeńskiem, ogłoszone są na miesiąc w stanie wojennym. — W Wielkiem Xięztwie Oldenburgskiem dnia 22go zeszłego miesiąca, wysłano oddział wojska na wybrzeże, aby zapobiedz nieprzyjacielskiemu wylądowaniu; powszechnem jest życzenie, aby uzbrojono jeszcze kilka statków kupieckich. — Ministerstwo hanowerskie zaproponowało, aby Izba pierwsza złożoną była z 21 Dziedziców posiadających 100 morgów uprawnego gruntu; dziesięciu Członków należących do stanu handlowego i przemysłowego; dziesięciu Członków obranych przez uniwersytet, Duchowieństwo i szkoły, i czterech Członków obranych przez sądownictwo i stan Adwokatów.— I w Bremie przedsięwzięto nadzwyczajne środki ostrożności na wybrzeżu. — Poseł duński wyjechał z Berlina.— Podług raportu hannowerskiego Jenerała *Halkett*, wojsko związkowe 25go z. m. ścigało Duńczyków o 2 mile za Flensburgiem; nieprzyjaciel ciągle uchodził. Z tegoż miasta donoszą 27go z. m. o wpół do 6ej wieczorem: Dziś przybył tu Parlamentarz duński; jutro ma wyruszyć oddział wojsk pruskich do Hadersleben. Wojsko hanowerskie pod dowództwem Jenerała *Halkett* przeznaczone zostało do attaku na wyspę Alsen.

Włochy.— Zdania we Włoszech są bardzo podzielone. W Medyolanie wzięli górę republikanie, którzy chcą utworzyć jeden związek ze wszystkich państw włoskich. Palermo, Wenecja i Genua, życzą być stolicami państw oddzielnych. Król *Karol Albert* zniechęcony zabiegami republikanów medyolańskich, miał oświadczyć, iż rzeka *Mincio* powinna być granicą ostateczną Lombardji, i że oswobodziwszy tę krainę włoską, pragnie ze swoją armją wrócić do Piemontu. — Nowy Poseł francuzki P. *Champi* 18go z. m. doznał uroczystego przyjęcia we Florencji. W. Xżę Toskański połączył także kolory włoskie z krajowemi.

Rozmaitości. — W skutek spadnięcia ogromnej lawiny śniegu w gminie Goulier (Gulje) departamencie Arjeż, 5ciu ludzi utraciło życie, a 24ch zostało ranionych. — Karol *Rappo* ze swoim synem występuje znowu w Wiedniu.— Alexander *Guerra* przybył z towarzystwem sztucznych jezdzców do Wrocławia.— Z galerji Królewskiej w Sanssouci (Sansusy) 21go z. m. skradziono nader kosztowną mozaikę, przedstawiającą popiersie w kostiumie rzymskim.— »W tem miejscu," opowiadał *Cicerone* podróżnemu, »córka bogatego Lorda odebrała sobie życie przez skoczenie w przepaść."

»Czy z melancholji?" »Nie, ona była z Anglji."— Zapytano pewnego Jegomości, jak długo trwała siedmioletnia wojna? »Daj mi tam Wasan pokój, nie uczyłem się historji", odrzekł.— W jakimś dzikim narodzie, jak opisuje *Arago*, mężczyzna swojej narzeczonej wybija przednie zęby kamieniem, i to ma być aktem zaręczyn; u nas zupełnie inaczej dzieje się, bo niektóre małżeństwa dopiero po ślubie podobne zaręczyny sobie wyprawiają.— Przy jakimś żarłoku siedział w Traktjerni wyelegantowany młodzieniec, a widząc jak straszliwie zajadał jego sąsiad, nagle schował ręce pod stół; zapytany dla czego to uczynił? rzekł: »Mój Panie, tak jesz okropnie, że boję się abyś mi rąk nie zjadł." »Nie obawiaj się Pan, odrzekł żarłok, ja tylko *nóżki cielęce* jadam."— Pewnemu powracającemu do domu, Katarynkarz idący za nim, ustawicznie wygrywał nad uszami; znudzony tem, rzekł: »Mój przyjacielu, nie mógłbyś przestać na chwilę?" »Nie mogę Panie, bo żeby nie ten *talent*, toby człowiek z głodu umarł."

PRZYJECHALI do WARSZAWY.

Borman Jan Oby: z Nosów; Czempiński Ign: Oby: z Zaborowa; Janicki Wawrz: Oby: z Pajękna; Jezierski Kar: Hr. z Mińska; Jarmund Kazim: Oby: z Mierzyc; Karakin Jene:-Major z Radomia; Lutomski Stan: Oby: z Przedcza; Myllo Edw: Dok: z Rudy; Nowakowski Tom: Mecen: z Powielunia: Ostrowski Brutus Oby: z Dąbrowy; Przewłocki Klem: Oby: z Wojutyn; Reklewski Alfons Oby: z Opatowa; Sawicki Felix Oby: z Kontów; Trzaska Szym: Oby: z Boguszyc; Turobojski Jacenty Oby: z Bielina; Walewski Cypr: Ob: z Nakasina; Zajączkowski Ferd: Oby: z Rosławowic. (G. P.)

DONIESIENIA.

Dziś rano ciepła stopni 2. Wczoraj w południe 5.

TEATR WIELKI. Jutro, Opera *Przysięga*.